

JONGEDUIVENDIARREE

Het Adeno-Coli complex

Voorjaarsdag NBS 17 febr. 2018

Adenovirus infectie

Klassieke vorm (type 1):

De zgn. klassieke vorm komt vooral bij de jonge duiven onder het jaar voor (= Jongeduivendarree)

Lever vorm (type 2):

necrotiserende hepatitis (leverontsteking met verval), waarbij het sterke verval van de lever op de voorgrond treedt.

- dramatisch verloop, 30% sterfte binnen 24 – 48 uur.
- kan hele jaar door voorkomen
- kan duiven van elke leeftijd aantasten

Jongeduivendarree

- het adenovirus is één van de belangrijkste virussen bij duiven en veroorzaakt ieder jaar opnieuw heel wat darmstoornissen bij jonge duiven
- kunstmatig besmetten van jonge duiven lukt nauwelijks, er ontstaat hoogstens wat diarree gedurende max. 1 dag.
- voor het ontstaan van jongeduivendarree zijn een aantal bijkomende factoren noodzakelijk (multifactoren ziekte)
- waarschijnlijk zijn heel wat duiven drager van het adenovirus en wordt de aandoening uitgelokt door stress.

Jongeduivendiarree

- Het reservoir voor adenovirus is waarschijnlijk de T-lymfocyten. Aangetoond is dat het adenovirus DNA daar (**de thymus**) gedurende meerdere jaren aanwezig kan zijn, zonder aanwezigheid van infectieuze deeltjes
- Daarnaast is adenoviraal DNA in grote hoeveelheid aangetoond in de lymfocyten van het **darmslijmvlies**.

Bron: RIVM

Jongeduivendiarree- ziektebeeld

- de tijd tussen besmetting en het ontstaan van de eerste ziekteverschijnselen kan heel kort zijn (soms slechts enkele uren).
- het virus gaat massaal vermeerderen en veroorzaakt ernstige schade aan het darmslijmvlies.
- gevolg is een erg waterige diarree en braken
- de korte incubatietijd zorgt voor een snelle verspreiding op het hok
- indien geen bijkomende complicaties (door bacteriën, schimmels of parasieten) optreden verdwijnen de symptomen na 3 dagen.
- Bijkomende infecties met bv. **colibacillen** kunnen er voor zorgen dat een slijmerige, groene diarree ontstaat en dat de ziekte langer aanhoudt.

Jongeduivendarree

Jongeduivendiarree - diagnose

- De seizoensgebondenheid (bij sierduiven meestal in het najaar) en het feit dat **alleen jonge duiven** aangetast worden vergemakkelijken de diagnose
- Typische verschijnselen: braken en waterige diarree.
- Acute sterfte bij coli infectie.
- Het nemen van een cloaca uitstrijkje is zinvol om bijkomende infecties met bacteriën of schimmels op te sporen.

Ziekten met vergelijkbare verschijnselen

- Paramyxovirus infectie,
- Herpesinfectie,
- Streptococcose,
- Hexamitiasis,
- Salmonellose.

Jongeduivendiarree - behandeling

De behandeling moet zich voornamelijk richten op:

1. het aanpakken van de secundaire bacteriële infecties o.a. Coli
2. de preventie van stress
3. de verhoging van de weerstand van de jonge duiven.

Jongeduivendiarree - behandeling

- tegen het adenovirus zelf zijn geen geneesmiddelen of vaccins beschikbaar
- onmiddellijk verstrekken van een **darmantibioticum** tegen de bacteriële bij-besmettingen.
- Hoe **sneller** de behandeling ingezet wordt, des te beter
- De beste resultaten worden verkregen wanneer het antibioticum gecombineerd wordt met een anti-geelpreparaat.
- Het verstrekken van darmconditioners (Darmmix) bij de behandeling is zeer sterk aan te bevelen.

Jongeduivendiarrée - complicaties

- ondanks de antibiotica, wordt soms **blijvende sterfte** vastgesteld in bepaalde duivenhokken. De reden hiervoor is dat er nog een onderliggende oorzaak in het spel is. Bij 80% van de autopsies van jonge duiven waarbij adenovirus type 1 vastgesteld werd, was dit geassocieerd met **circovirus**
- i.p.v. adeno-coli complex kunnen we soms beter spreken van een “**adeno-circovirus complex**”

Jongeduivendiarrée - preventie

- Er bestaat (nog) geen entstof tegen Adeno
- De meeste fokkers zullen ieder jaar, op enig moment, meestal in het najaar, geconfronteerd worden met een uitbraak van Adenovirus bij de jonge duiven
- Liefhebbers die dagelijks hun hokken reinigen hebben meer last van Adeno-Coli dan niet poetsers.
- jonge duiven moeten "**kinderziektes**" doormaken en voldoende weerstand opbouwen tegen relatief onbelangrijke aandoeningen.
- op jonge leeftijd enten tegen paramyxo
- geen overbevolking

Jongeduivendiarrée - preventie

- De nadruk van de preventie ligt **in het optimaliseren van de weerstand** van de jonge duif.
- Aanzuren van het water met **appelazijn** of citroenzuur, 1 à 2x per week, onderdrukt colibacteriën.
- **Probiotica** (vnl. melkzuurbacteriën) herstelt darmflora en onderdrukt coli en salmonella's
- **Prebiotica** (fructo-oligosacariden) of darmconditioners verbeteren de darmflora
- na een stressactie zoals showen (ook na een jongdierendag) 1 tot 2 dagen een **colikuur** toedienen.

Samenvatting

- Aanzuren van drinkwater heeft zin!
- Wees voorbereid
- Houdt uw duiven extra in de gaten bij terugkomst van een show of jongdierendag.
- Handel snel als er iets mis is.
- Vaccineer uw duiven in ieder geval 1x per jaar tegen paramyxo

Bedankt voor uw
aandacht

Zijn er nog vragen?